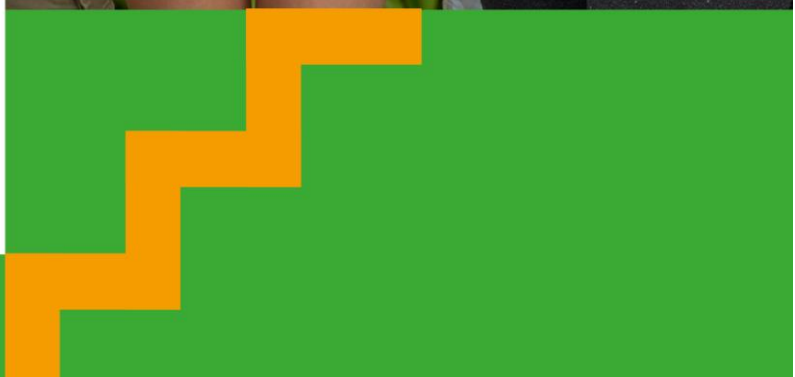

4H

Toimintakertomus 2023
Mäntyharjun 4H-yhdistys

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toimintakertomus 2023

Mäntyharjun 4H-yhdistys ry

4H-yhdistyksen toimintaa ohjaavat järjestön yhteinen päämäärä, toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.

Sääntöjen mukaisesti Mäntyharjun 4H-yhdistyksen tarkoituksena on 4H-nuorisotyön avulla

1. voimistaa nuorten omatoimisuutta, yritteliäisyyttä ja käytännön taitojen hallintaa;
2. tukea nuorten terveitä elämäntapoja, kestäväen kehityksen kunnioittamista sekä kansainvälistymistä;
3. edistää nuorten elämänhallintaa ja ehkäistä heidän syrjäytymistään;
4. edistää nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia

4H-yhdistys on rekisteröity yhdistysrekisteriin. Käyntiosoite on Asematie 3, Mäntyharju. 4H-yhdistyksen Y-tunnus on 0276375-7.

JÄSENET

4H-yhdistyksellä oli vuonna 2023 223 jäsentä, joista aktiivisia jäseniä oli 156. Kertomusvuonna jäsenrekisteristä poistettiin perhejäsenyyksistä ne nuoret, jotka eivät olleet enää mukana toiminnassa (maksamaton jäsenmaksu).

Nuorisojäsenten ikäjakauma on 6-28 vuotta. Valtaosa yhdistyksen toiminnasta on kaikille avointa ja tavoittaa laajasti mäntyharjulaisia lapsia, nuoria ja perheitä. Varttuneempien nuorten työ- ja yrittäjäyystoiminnassa edellytetään 4H-jäsenyyttä. 4H-toiminnassa kohdattiin lapsia ja nuoria kertomusvuoden aikana **2584** kertaa (vuonna 2022 2153 kertaa).

HALLITUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen hallitukseen kuuluivat sääntömääräisen kokouksen valitsemina ja hallituksen järjestäytyttyä seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja: Jenny Reponen

Varapuheenjohtaja: Heli Paaso

Jäsen: Pirjo Keurulainen

Jäsen: Maiju Ukkonen

Jäsen: Sanna Tiilikainen

Jäsen: Anu Pulkka

Varajäsen: Eeva-Karita Kousa

Varajäsen, nuorisojäsen: Jenni Pulkka

Hallituksen sihteerinä toimi 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja. Hallituksen kokouksiin on kutsuttu kaikki jäsenet.

KOKOUKSET

4H-yhdistyksen sääntömääräinen kokous pidettiin Veljesniemessä 11.5.2023. Osallistujina oli 15 jäsentä. Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa ja päätöspöytäkirja kertyi toimintavuoden aikana yhteensä 71.

4H-yhdistyksen sääntömääräisessä kokouksessa 11.5.2023 jaettiin seuraavat nuorten stipendit:

Aktiivinen 4H-kerhotoiminta: Kotieläintaiturit-kerho ja Aktiivinen 4H-yrittäjätoiminta: Antti Uotinen. Alma Karhu.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Mäntyharjun 4H-yhdistys on Suomen 4H-liiton jäsenyhdistys.

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toimialueeseen kuuluu Mäntyharju. Edelliseen vuoteen verrattuna toimialue säilyi ennallaan.

TOIMINNAN TAVOITTEET JA OHJAUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminta vuonna 2023 perustui 4H-järjestön edustajakokouksen 21.4.2022 hyväksymään kolmivuotiseen strategiaan "Kestävää kasvua tekemällä oppien, Strategia 2023–2025", syksyllä 2022 4H-liiton lähitukihenkilön ja yhdistyksen hallituksen kanssa käytyyn tuloskeskusteluun ja 4H-yhdistyksen sääntömääräisen kokouksen hyväksymään vuoden 2023 toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon.

Vuosi 2023 oli uuden strategiakauden ensimmäinen vuosi ja myös 4H-järjestön 95-vuotisjuhlavuosi. Tärkeimmiksi tavoitteiksemme nostimme maksavien jäsenten määrän kasvattamisen sekä alle 18-vuotiaiden nuorten ensimmäisten työpaikkojen mahdollistamisen. 95-vuotisjuhlavuosi näkyi mmm. yhdistyksen ryhmätoiminnan sisällöissä.

TOIMINTA

4H:n strategiassa 2023–2025 nostamme keskiöön lapset ja nuoret sekä heidän kasvunsa kestäväan elämäntapaan, työhön ja yrittäjyyteen. Haluamme tukea lapsen ja nuoren onnellista kasvua niin, että jokainen voisi löytää paikkansa yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen jäsen.

4H:n strategian sisältö kiteytyy lauseeseen **Kestävää kasvua tekemällä oppien**. Haluamme, että 4H tavoittaa laadukkaalla toiminnallaan yhä useampia lapsia ja nuoria.

4H-yhdistys toteuttaa toimintaa 6–28-vuotiaille lapsille ja nuorille. 4H:n avaintuotteita ovat 4H-kerho, 4H-akatemia, 4H-työpaikka ja 4H-yritys. Tavoitteena on, että jokainen 4H-yhdistys tarjoaa omalla paikkakunnallaan kaikkiin avaintuotteisiin liittyvää 4H-nuorisotyötä.

Yrittäjyyskasvatusta 4H-järjestön Kolme askelta työelämään -mallin mukaisesti.

1. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestäväan elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia tekemällä oppien. Leirit, kilpailut ja kouluyhteistyö tuovat lisää mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen ja harrastamiseen
2. 4H-akatemia kokoaa yhteen 4H-harrastuksesta kertyvän osaamisen. Nuori oppii työelämätaitoja ja yrittäjämäisiä valmiuksia 4H:n koulutuksissa, ohjaus- ja työtehtävissä, 4H-yrittäjänä tai erilaisissa projekteissa. Myös kansainvälisyys, vapaaehtoisuus ja vaikuttaminen vahvistavat osaamista. Osaaminen tunnustetaan opintopisteinä, osaamismerkkeinä ja todistuksina.
3. 4H:n kautta jo yli 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. Nuori voi työllistyä yhdistykseen, yhdistyksen kautta tai työllistää itsensä perustamalla oman 4H-yrityksen.

Avaintuotteiden tulokset kertomusvuonna olivat:

4H-harrastekerhoja ja teemakerhoja yhteensä 18kpl, joista 8 kevätkaudella ja 10 syyskaudella (14/2022). Yhtäaikaisesti kerhoja toimi 11.

Kertomusvuoden aikana 4H-yhdistys tuotti seuraavat kerhot osana Harrastamisen Mäntyharjun malli-hanketta:

- Luonto- ja eräkerho
- Safkasankarit-kerho

Osana Koulun Kerhotoiminnan Kehittämisen hanketta toteutettiin kerhot:

- Iltapäiväkerhon minikokkis
- Pop-up-harrastevälituntikerhot tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin

Ryhmätoimintaa toteutettiin Mäntyharjun taajamassa ja haja-asutusalueella. Osa ryhmätoiminnasta on ollut **pienryhmätapaamisia**, joilla on tuettu lasten ja nuorten osallisuutta ja sosiaalista hyvinvointia. Ryhmätapaamisten tavoitteena on ollut myös edesauttaa yhteisöllisyyden lisääntymistä omalla asuinalueella.

Yhteistyökumppaneina ryhmätoimintojen toteuttamisessa on ollut Reissupolku ry ja Evi-seurakunta.

Kerhokäyntien määrä oli yhteensä 2026 (1617/2022).

Ryhmätoiminnassa järjestettiin lisäksi:

- Luontopaja Kisalan kodalla
- Maukasta menoa-toimintapiste päiväkotikiertomatassa Mustikkatassun tapahtumassa
- Arjen kiertotalous-toimintapaja kierrätyskeskuksella
- Kaksi perinnekäsityöpajaa Mäntyharjun museolla
- Kaksi kädentaitopajaa Mäntyharjun torilla
- Kaksi keppariesterataa ja -kisa koululla ja Rantapuistossa
- Luontopolku Suomen luonnon päivänä
- Kädentaitopajat halloween- ja jouluteemoilla Askeleella
- Jouluinen kädentaitopaja Järjestötuvalla joulunavaus-tapahtumassa

Vapaa-ajan harrastekursseille osallistui 313 lasta ja nuorta (189/2022), koulutuspäivien lukumäärä 281.

Lisäksi 4H-yhdistys osallistui nuorten rekrymessuille helmikuussa ja harrastusmessuille syyskuussa Kisalassa.

Vapaa-ajan ryhmätoiminnan lisäksi 4H-yhdistys toteutti useita kouluyhteistyönä tuotettuja lasten ja nuorten koulutuksia:

- Kodin ja koulun päivässä (kaksi päivää) luontorastit Leijonakodalla
- Metsäsalapoliisit-metsäpäivä eskareille Leijonakodalla
- Yrittäjyysinfo lukiolaisille yhdessä Vauhdittamo-hankkeen kanssa
- Metsäpäivä 4.lk oppilaille Suomenniemellä Painalluksen poluilla

Nelosluokkalaisten metsäpäivässä yhteistyökumppanina toimi Metsänhoitoyhdistys Mänty-Saimaa.

Kouluyhteistyön koulutuksiin osallistui 617 lasta ja nuorta (172/2022), koulutuspäivien lukumäärä 676.

Leirejä järjestettiin:

- Talviloman pajapäivät, viisipäiväinen päiväleiri koululaisten talvilomalla (Aluehallintoviraston tuella)
- Kesäloman pajapäivät, viisipäiväinen päiväleiri koululaisten kesälomalla (Aluehallintoviraston tuella)

Nuorten työllistämistoiminnassa työllistettiin 31 mäntyharjulaista nuorta. Lisäksi välitettiin nuorten työpanosta yrityksille ja yksityishenkilöille 4H-yritystoiminnan kautta.

Valtaosa nuorista oli ensimmäisessä työsuhteessaan. Nuorimmat olivat 15-vuotiaita. 4H:n työllistämistoiminnassa painotetaan nuoren työelämätaitojen vahvistamista – nuoren kanssa pohditaan työelämän pelisääntöjä, käydään läpi työsuhteeseen liittyviä asiakirjoja, nuori perehdytetään työhön huolella ja työturvallisuudesta pidetään tarkasti huolta. Ensimmäisen työsuhteen merkitys on nuorelle suuri.

Tyypillisimmät työtehtävät nuorten työllistämistoiminnassa olivat:

- piha- ja puutarhatyöt
- siivoustyöt
- lemmikkien hoitaminen
- metsätyöt
- kerhoissa ja leireillä avustava ohjaustyö

Osa työllistetyistä nuorista tarvitsi erityistä tukea työsuoritteiden tekemiseen.

Työllistämistoiminta oli kertomusvuonna merkittävä, osaamista ja työaikaa vaativa yhdistyksen toiminto. 4H on profiloitunut kunnassa nuorimpien nuorten työllistäjänä ja työkasvatusta toteuttavana tahona.

Työkasvatustoiminnassa järjestettiin koulutuksia:

- 4H-yrityskoulutuksia kaikille 8.lk oppilaille koulu yhteistyönä omon tunneilla
- Ajokortti työelämään-koulutuspäivä kaikille 9.lk oppilaille koulu yhteistyönä
- Työelämäoppitunteja 9.lk oppilaille koulu yhteistyönä yhteiskuntaopin oppitunneilla
- Työt alkavat-perehdytyskoulutuksia kaksi työllistämistoiminnassa oleville nuorille

Ajokortti työelämään-koulutuksessa yhteistyökumppaneina olivat Mäntyharjun kunta (työllisyyskoordinaattori), Suur-Savon Osuuspankki, K-Supermarket Mäntyharju (Kesko) ja Mäntyharjun Apteekki.

Työelämäkoulutuksiin osallistui 184 nuorta, koulutuspäivien lukumäärä 307 (94/2022).

4H-yrityksiä toimi kertomusvuonna kuusi, joista viisi raportoi toiminnastaan. Osa 4H-yrityksistä toimi harrastetoimintana, osalla yrityksistä on Y-tunnus. 4H-yritysten toimialat:

- Piha- ja puutarhatyöt (3 yritystä)
- Luonnontuotteiden keräämistä, jalostamista ja myyntiä (2 yritystä)
- Koirien hoitamista (1 yritys)

4H-yhdistys tuotti asiantuntijapalveluna marjasato- ja pölyttäjäseurantaa Luonnonvarakeskukselle (LUKE). Tarkkailukohteita oli viidellä nuorella.

4H-yritystoiminnan asiantuntijatukea yhdistys sai Suomen 4H-liiton yrittäjyyttä kausityöstä-hankkeesta.

Muuta toimintaa:

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja oli asiantuntijajäsenenä/edustajana useassa työryhmässä:

- Maakuntaliiton alaisessa järjestöneuvottelukunnassa nuorisjärjestöjen edustajana (YhES)
- Kunnan liikenneturvallisuustyöryhmässä järjestöedustajana
- Kunnan hyvinvointityöryhmässä järjestöedustajana
- Suomen harrastamisen mallin ohjausryhmässä
- Koulun ruokailutoimikunnassa
- Etelä-Savon koulu- ja oppilaitosnuorisotyön verkostossa

Yhdistys osallistui suojatiepäivystykseen Yhtenäiskoulun lähiristeyksissä. Suojatiepäivystys on osa yhdistyksen liikenneturvallisuuskasvatustyötä.

Edustajuus em. työryhmissä jatkuu 2024.

HENKILÖSTÖ JA HENKILÖSTÖKULUT

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen palveluksessa oli yksi vakituinen ja kokopäiväinen henkilö (toiminnanjohtaja). Toiminnanjohtaja palasi vuorotteluvapaalta maaliskuussa 2023. Vuorotteluvapaan ajan toiminnanjohtajan tehtävää hoiti sijainen. Lisäksi yhdistyksen palveluksessa oli kaksi osa-aikaista ja määräaikaista toimihenkilöä (toiminnanohjaaja) ja kaksi tuntityötä tekevää aikuista ohjaajaa. Ohjaajien apuna ryhmätoiminnassa työskenteli seitsemän nuorta apuohjaajaa.

4H-yhdistyksen henkilöstökulut olivat vuonna 2023 yhteensä -33244,70€ (-34936,35€/2022). Varsinaisen työsuhteisen henkilöstön palkkojen lisäksi henkilöstökuluihin sisältyvät ulkopuoliset palkkionsaajat. Kokouspalkkioita ei ole maksettu. Kustannuksiin sisältyvät maksettujen palkkojen ja palkkioiden kaikki henkilösivukulut sekä lomapalkkavelan muutos. Nuorten työllistämistoiminnassa nuorille maksetut palkat eivät sisälly henkilöstökuluihin. Henkilöstökulujen pienenemisen syy oli toiminnanjohtajan vuorotteluvapaa osan kertomusvuotta ja sijaisen osa-aikainen työ tuona aikana.

TALOUS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen tilikauden 2023 tulos oli ylijäämäinen 6651,33 €. Taseen loppusumma oli 48761,17 € (46625,49 € /2022). Ylijäämä syntyi varsinaisen henkilöstön työaikajärjestelyjen takia. Vuosilomapalkkavelka oli lähes samansuuruinen kuin ylijäämä. Ylijäämä vahvistaa yhdistyksen toimintapääomaa.

Yhdistyksen rahoitus koostui valtaosin Suomen 4H-liiton välittämästä valtionavustuksesta (Maa- ja metsätalousministeriö) ja kuntarahoituksesta.

Lisäksi yhdistys sai toimintaan rahoitusta Aluehallintovirastolta. Lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoimintaan myönnetty avustus oli tärkeä rahoitus päiväleirien toteuttamiseksi. Pienryhmätoimintaan saatiin järjestöavustusta Essotelta (nykyinen Eloisa) ja Osuuspankin sponsoritukea. Lisäksi yhdistys sai joululahjarahamuistamiset Polaria Oy:lta ja Dacelo Solutions Oy:ltä.

4H-yhdistyksen muu rahoitus koostui jäsenmaksutuloista, palvelutoiminnan tuotoista ja yhdistyksen omatoimisesta varainhankinnasta.

TOIMINNAN- / TILINTARKASTAJA

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminnantarkastajina toimivat Ulla Tornainen ja Soili Montonen.

TULEVA KEHITYS

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen hallitus arvioi, että 4H-toiminnan tulevaisuus on Mäntyharjussa on vakaa. Yhdistyksen tuottama ryhmätoiminta sekä nuorten työ- ja yrittäjyyskasvatus ovat tärkeä ja arvostettu osa Mäntyharjun palvelutarjontaa ja kuntakuvaa. Järjestössä tehtävä nuorisotyö tukee lakisääteisiä hyvinvointipalveluja.

4H-yhdistyksen tuottama toiminta vastaa moniin yhteiskunnallisiin tarpeisiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Laadukas harrastustoiminta on merkittävä tekijä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemisessa sekä syrjäytymisen ehkäisyssä. On tärkeää, että toiminta on säännöllistä, luotettavaa ja ohjaamistyö on osaavaa. Säännöllinen toiminta ja rajoitetut ryhmäkoot mahdollistavat lasten ja nuorten aidon kohtaamisen ja tukee myös perheiden ja koulun kasvatustyötä.

4H-yhdistys on tunnettu toimija Mäntyharjun kunnassa, 4H:n toimintaa pidetään laadukkaana ja luotettavana. Tunnettuus myös helpottaa verkostoissa toimimista. Mäntyharjun 4H-yhdistyksen tavoitteena on edelleen tuottaa monipuolisesti laajaa ja laadukasta ryhmätoimintaa lapsi- ja perhelähtöisesti. Arvokasta on, että toimintaa suunnataan myös taajaman ulkopuolelle.

4H-toiminnan toinen kivijalka ryhmätoiminnan lisäksi on nuorten työllistäminen ja siihen

liittyvä työkasvatus. 4H tarjoaa monelle nuorelle heidän ensimmäisen työsuhteensa ja sen takia kasvatuksellinen ote on tärkeä osa 4H:n toimintatapaa työnantajana. 4H-yhdistys auttaa kontaktiensa ja verkostojensa kautta työllistämään nuoria myös muihin organisaatioihin.

Työllistäminen ei voi olla vain työpaikkojen mahdollistamista vaan tarvitaan myös säännöllistä nuorten kouluttamista työelämätaitoihin. 4H:n tuottamat työelämä- ja yrittäjyyskoulutukset ovat muodostuneet perinteisiksi, vuosittain toistuviksi tapahtumiksi, osaksi nuorten koulutyötä. Nuorten työllistämisen tehtävän onnistumisessa oleellista on kiinteä yhteistyö kunnan ja mm. koulujen (yläkoulu, lukio) ja paikallisten yritysten kanssa. 4H-työn vankka ydin on jatkossakin paikallisessa työ- ja yrittäjyyskasvatustyössä.

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat osaltaan 4H-toiminnan tulevaisuuteen.

Paikallinen 4H-työ tarvitsee osaajia järjestötyöhön ja ohjaamistyöhön. Ohjaajien rekrytointi ja kouluttaminen on haastavaa ja siihen ratkaisuna voisi olla aiempaa tiiviimpi yhteistyö julkisen sektorin ja muiden järjestöjen kanssa. Järjestön tuottamat palvelut ovat ensiarvoisen tärkeitä kunnan monipuoliselle palvelutarjonnalle.

Toinen välttämätön 4H-työn mahdollistava resurssi on riittävä määrärahoitus. Rahoituksen täydentävää osuutta, omatoimista varainhankintaa, ei voi varsinaisen 4H-työn kärsimättä nykyisestä kasvattaa. Lisäksi toiminnan toteuttamiseksi tarvitaan tiloja, niin ryhmätoimintoihin kuin hallinnonkin järjestämiseksi. Ryhmätoimintojen osalta tiloja on hyvin tarjolla, osa toiminnasta voidaan ulottaa haja-asutusalueelle mm. kyläyhdistysten tiloihin, osa toteutetaan koulun ja kunnan osoittamissa tiloissa. Osassa 4H-toimintaa hyödynnetään kunnassa olevia laadukkaita retkeilykohteita. Hallinnolle toivotaan järjestyvän tilat kunnan tilaohjelman puitteissa. Mäntyharjun 4H-yhdistys uskoo, että 4H-toiminnan tulevaisuus Mäntyharjun kunnassa on myönteinen.

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen taustalla vaikuttaa osaava ja sitoutunut luottamushenkilöiden joukko. Hallituksen työskentely oli kertomusvuonna sujuvaa ja yhdistyksen toimintaa edesauttavaa.

Yhteistyössä Mäntyharjun 4H-yhdistyksen kanssa ovat olleet lukuisat tahot, yksityiset henkilöt, yritykset ja yhteisöt. Lämmin kiitos kaikille kertomusvuonna 4H-toiminnan mahdollistaneille tahoille.

**4H on lasten ja nuorten järjestö.
Tehtävämme on lapsen ja nuoren
onnellisen kasvun tukeminen niin,
että jokainen voisi löytää paikkansa
yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen
ja vastuullinen jäsen.**

**4H:ssa lapset ja nuoret saavat
valmiuksia kestävään elämäntapaan,
työelämään ja yrittäjyyteen.**

4H

Mäntyharjun 4H-yhdistys

Asematie 3, Mäntyharju

040-8467387

4H(at)mantynharju.fi